

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА

український щоденник

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807
4-0237
Тел. ЖНС: HEnderson 4-1916

197 ЖІТ Ч. 209. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ЖОВТНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 7, 1953. No. 209. XOL. LXI.

ПРИПИНЕННЯ СТРАЙКУ 50,000 ВАНТАЖНИКІВ

ПРЕЗИДЕНТ СКОРИСТАВ ІЗ ЗАКОНУ ТЕФТА-ХАРТЛІ; ВАНТАЖНИКИ ВЕРТАЮТЬ ДО ПРАЦІ

Нью-Йорк, Н. Й. — Президент Айзенгавер скористав із закону Тефта-Хартлі і три членів комісії, яку він іменував, вирішили, що страйк вантажників на східному побережжі загрожував добробуту і безпеці країни. Внаслідок того генеральний прокурор Бранделл звернувся до суду з проханням видати судову заборону страйку. Міжнародна Спілка Вантажників, що її очолює тепер виконувач віце-президента Петрик Дж. Коннолі, припинила страйк 6-го жовтня, як тільки можна було повідомити всіх робітників від стейту Мейн до Вірджинії. Але він викликає нові клопоти, бо деякі місцеві відділи Міжнародної Спілки Вантажників заявили, що вони не будуть працювати, коли до праці прийматимуть тих робітників, які після виконання вантажників з АФП почали організувати нову спілку, що й надалі була б членом АФП. Страйк припинено покинути тільки на 10 днів. Під час цієї перерви суддя Едвард Вейнфелд переслухав представників працівників і робітників, і коли була потреба, то продовжив судову заборону страйку на 80 днів. Але немає ви-

Головний суддя Воррен перейняв урядування

Вашингтон. — Бувши каліфорнійський губернатор — Ірл Воррен перейняв 5 жовтня пост чотирнадцятого головного судді ЗДА. Церемонія присяги відбулася в присутності президента Айзенгавера і найвищих державних урядовців. З родини Воррена була присутня тільки пані Воррен. Під час складання присяги встали всі присутні, і Воррен, складаючи урочисту присягу такими словами: „Я, Ірл Воррен, складаю урочисту присягу, що як суддя буду виконувати свої обов'язки без огляду на особу, і буду признавати рівні права бідним і багатим... так мені, Боже, допоможіть!“ Після присяги представник генерального прокурора в Найвищому Суді Роберт А. Стерн формально представив Воррену генерального прокурора — Бранделла. Після цієї церемонії адмірал судейський мо-

Головний суддя Воррен лоток, і президент Айзенгавер та всі гості залишили зал, в якій відбулася присяга.

РІЧНІ ЗБОРИ УКР — „МАЛИЙ КОНГРЕС“ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Нью-Йорк. — З канцелярії Українського Конгресового Комітету інформують, що згідно з теперішнім станом і передбаченнями, в найближчих річних зборах Крайової Ради УКК візьмуть участь всі її члени, себто 11 членів Екзекутиву, 24 члени Політичної Ради, 40 членів Шаршої Ради, 7 членів Контрольної Комісії та 9 членів Апеляційної Ради, разом 91 особа. З уваги на чисельність, як і на важливість справ, що стоять на порядку денному, ці річні наради будуть своєрідним „малим конгресом“ американських українців. Народи відбуваються в суботу й неділю, 10-го і 11-го жовтня в готелі Говард-Манн при 31-й Стріт, 2-й поверх. На порядку денному Крайової Ради — звіти з діяльності УКК від останнього Конгресу в липні м.р., обговорення всіх звітів, планів праці на майбутнє, доповідь на тему „Невідомі поручення“ та ін. Широку дискусію передбачається, зокрема, над фінансовими звітами та над проектом бюджету. Резолюція комісії під голосуванням адв. М. Пізнака опрацює проєкт резолюції. В програмі річних зборів є теж прийняття, що відбувається в суботу ввечері. Під час прийняття виступить промову конгресмен Файген з Огайо, відомий оборонець резолюції конгресмена Лоренса Смита в справі встановлення диплома-

ПОМЕР Д-Р ЮЛІАН ВАСИЯН

Шікаго, Іл. (Б. Г.). — Минулої суботи, дня 3-го жовтня, тут помер відомий публіцист, філософ та чільний діяч українського націоналістичного руху, колишній співробітник націоналістичного журналу „Розбудова Нації“ та інших націоналістичних часописів і журналів, бувший політичний в'язень і визначний діяч д-р — Юліан Васиян. Похорон відбувся в віторок, 6-го жовтня.

ВЕЛИКИМ УСПІХОМ В ДІТРОЙТІ КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ЗАПОЧАТКУВАЛА ТУРНЕ

Дітройт, Міш. (А. М.). — Капеля Українських Бандуристів під проводом Григорія Катастого і Володимира Божика започаткувала своє мистецьке турне по Америці й Канаді концертом в Дітройті в дні 3-го жовтня. Концерт відбувся при виповненні по берегах понад 3,000 публі-

ТУРЕЧЧИНА, БРАЗИЛІЯ І НОВА ЗЕЛАНДІЯ — НОВІ ЧЛЕНИ РАДИ БЕЗПЕКИ

Об'єднані Нації. — Генеральна Асамблея вибрала 3-ох постійних членів Ради Безпеки, а саме Нову Зеландію — на місце Пакістану, Бразилію — на місце Чиле й Туреччину — на місце Греції. Нова Зеландія, запропонована Британським блоком, і Бразилія, запропонована Південно-американськими державами, дістали в першому голосуванні потрібну кількість двох третин голосів, а Туреччина дістала 40 голосів лише у восьмому голосуванні, перемігши Польщу. Президент Генеральної Асамблеї, індійка Пандіт, заклала Вишинського до порядку, звертаючи йому увагу на те, що резолюція ООН забороняє використовувати сили.

Ізраїль підтримує англіївців у спорі за Суєз

Срусалим. — Уряд Ізраїлю звернувся з офіційною нотою до ЗДА, Англії і Франції, застерігаючи проти англо-єгипетської угоди про Суєз, згідно з якою англіївці мали б відкликати всі свої війська з Суєзької зони, передаючи її під суверенітет Єгипту. Уряд твердить, що це порушує б рівновагу політичних сил на Близькому Сході, і висловлює острах з приводу передбаченої в англо-єгипетській угоді рішення, що Англія дістане право знову

Втікачі — це основа для об'єднання Європи

Ск. Луїс, Міс. — Тут відбулася п'ятиденна конференція добродійних організацій ЗДА й Канади, в якій взяли участь 2,500 духовних і світських делегатів. На конференції промовляв німецький міністер Бернер Г. Мідделман, який заявив, що втікачі з-поза залізної застави — це основа для об'єднання всієї Європи. Отець Альфонс Висціло, заступник директора Нешнел Кетолік Велфел Конференс, подав до відома, цієї організації.

Бувший комуніст Бравдер твердить, що Совети — проти допущення Китаю до ООН

Нью-Йорк, Н. Й. — Бувший голова комуністичної партії ЗДА Ірл Бравдер заявив, що, на його думку, Совети також не хотіли б, щоб червоний Китай був допущений до Об'єднаних Націй, але оскільки ЗДА виступають проти того, Вишинський домагастись місця для Китаю в ООН. В той

Нью Йорк готується до „відбудови“

У Нью-Йорку відбулося засідання, присвячене справам негальної відбудови порту, каналів, водотягів тощо, які можуть бути пошкоджені під час ворожого нападу на місто. У засіданні взяли

В КОРЕЇ ЗРОСТАЄ ОБУ- РЕННЯ ПРОТИ ІНДІЙЦІВ

Токіо. — Тисячі південних корейців демонстрували на вулицях Сеулу, домагаючись випустити на волю протикомуністичних китайських та північно-корейських полонених і забрати з Корей індійські „нейтральні“ війська. Між демонстрантами було 5 тисяч студентів. Це була перша велика вулична демонстрація південних корейців від часу підписання перемир'я. Серед південних корейців зростають протиндійські настрої у зв'язку з стрляниною, що її здійснили індійці в четвер в п'ятницю, наслідком якої 3 полонених вбито і 10 поранено. Протиндійські акції патронус напівофіційна федерація всіх політичних партій і соціальних груп, а співчувають їй офіційні південнокорейські кола.

Об'єднані Нації також займають гостре становище проти індійців, які, не уживши попередньо слізких бомб чи газів або інших нешкідливих для здоров'я засобів, відразу почали стріляти на безборонних, що демонстрували проти комуністів і старалися втекти з табору. Генерал Марк Кларк вислав до голови Нейтральної Комісії, індійського генерала Тімаїя, широкого листа, в якому зажадав, щоб Нейтральна Комісія перевірила

Генеральний секретар ООН пробує в'яснити ситуацію в Корей

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар ООН Гамершідт вислав офіційну відповідь червоно-китайському уряду на його останню пропозицію, щоб політична конференція в справі Корей перетворилась в конференцію „круглого стола“ і щоб включити туди 4 „нейтральні“ держави. Цю ноту червоні китайці вислали 13 вересня. 18 вересня ЗДА переслали за посередництвом Швеції повідомлення до Пейпінгу, що Об'єднані Нації визначили 16 своїх членів — корейських комбатантів, брати участь в конференції, плюс Південну

Рішальна сесія французького парламенту

Париж. — Відкрилась сесія французького парламенту, на денний порядок якої зголошено 48 справ. Проте уряд протривав, щоб тактично, як війна в Індокитаї, європейська політична спільнота і європейський пакт безпеки (спільна європейська армія) стали відразу предметом нарад. Уряд Ланієля стоїть на становищі, що господарські справи, фінансові реформи і бюджет мають перше місце, і щойно під час тих дебат над економічними проблемами

Німецький маршал Павлус засуджений на 25 років в'язниці

Берлін. — Німецький маршал Фридрих фон Павлус, командувач німецької армії під Сталіноградом, що оточений советськими військами, піддався Советам і потім став їх колаборантом, вилучений через советське радіо промови до німців і організувати з полонених німецьких військ по советському боці, попав в неласку і засуджений на 25 років в'язниці. Таку виставу привіз німецький полонений, що тепер вертається з советського полону. Між останньою групою повертінців знаходились 11 колишніх німецьких генералів, які знають докладно про долю Павлуса. Павлус був, між іншим, одним із советських свідків на Нюрнберзькому процесі проти воєнних злочинців.

В СВІТІ

● Комуністичний Китай і Східна Німеччина вирішили надати взаємним репрезентантам титул „амбасадорів“. У відповідному повідомленні сказано, що ці дві комуністичні країни хочуть „закріпити політичні, культурні й економічні взаємини“.

● Пакістан готується до урочистого проголошення в наступній році своєї конституції, за якою ця країна має бути республікою. Головним зором для пакістанських законодавців була американська конституція.

● У Кенії в Африці, англійська війська разом із місцевим поліцією перевернули наскон на околиці, звідки рекрутувались терористи Мав-Мав, і схопили 15 терористів. 600 осіб, чоловіків і жінок, перепитано, а 150, що не мали потрібних паперів, виселено. Найвищий суд відмовився помилувати 12 терористів, засуджених що в безрезні на смерть за вбивство однієї жінки.

● Мадрида повідомляв, що червоний Христ, що вона готова передати Греції 600 осіб, зробила дітей, скопаних і вивезених з Греції під час громадянської війни в роках 1947-1949. Кошти репатріації покрити Греції.

● Югославія знову поспарилася, що її сусідів, Румунія, Мадрида і Албанія, порушили прикордонний спокій. З Румунією і Мадридою Югославія створила недавно Комісію для розгляду прикордонних інцидентів. Тепер виявляється, чи ця Комісія матиме практичну вартість.

Новленд радить домагатись вільних виборів в країнах, поневолених Советами

Вашингтон. — Під час пресової конференції лідер республіканської більшості в Сенаті, Вільям Новленд, наслідуючи до недавніх розмов про можливість демократії в Советами щодо ненападу, заявив, що це було б можливістю тільки тоді, якби Москва дозволила вільні вибори в сателітних країнах. Якщо б пакт ненападу був підписаний без дотримання цієї передумови, то це було б рівнозначне з „засудженням народів цих країн на вічну підлеглість советській тиранії“. Тоді, — продовжував сенатор, — це був би не почесний мир, а повторення Ялти і Мюнхену“, натякуючи на попередні договори вільного світу з Советами і гітлерівською Німеччиною, які довели до уярвлення Москвою багатьох вільних країн й до окупації Чехії Німеччиною. В

Втікач з советської армії прибув „зайцем“ до ЗДА

Нью-Йорк. — Симпатизувати Іван Смирнов з Сталіноград, дезертирувавши з советської армії в Східній Німеччині, по зв'язу й оми всь з французькими моряками, які дали йому одягу і допомогли перейти „зайцем“ до А-

В АМЕРИЦІ

● З Білого Дому сповіщено про підписання підороз президенту Айзенгаверу до Мехіко. 19 жовтня президент буде присутній на відкритті гробів на Ріо Гранде. Це була б перша закордонна подорож Айзенгавера з того часу, як він обняв становище президента.

● През. Айзенгавер прийняв у своїй резиденції в Нью-Йорку п'ятьох представників молоді з Аргентини, Болівії, Чиле, Колумбії, Еквадору, Панами і Перу. Юні „амбасадори“ призначено в розумінні з головами окремих держав для спільної прогулянки по ЗДА. Хлопці привезли численні подарунки президенту, серед яких знаходяться джасо, бриль, платівки з народними піснями тощо.

● Представники медичного світу сповістили в конгресовій комісії, яка досліджує можливість боротьби з недугами, що 70 відсотків випадків артритизму можуть бути викликані. Мільйони хворих не лікуються й самі собі шкодять.

● Паш Франклін Д. Рузвельт заявив в промові в Де Муан, що можливий пакт неагресії між ЗДА і Советами. Вона домагалася, щоб ЗДА перемовили „на найнижчому рівні“ із Советами і не захоплювалися початковими невдачами, бо, мовляв, гра зраженя від того, що „до цього витримав“.

● В катедрі св. Патрика в Нью-Йорку відбулося перше в історії цієї катедрі висвячення двох єпископів. Висвячення довершив кардинал із Лос Анджелесу Джеймс Франсіс Мак Антасер. Бо ньюйоркський кардинал Спелман хворий. Нові єпископи — це Едвард Вінсент Даргін і Волтер Філіп Келленберг. Обидва вони будуть єпископами помічниками в Нью-Йорку.

● В трьох латунських катетрах, які мали місце в стейтах Нью-Йорк, Нью-Джерсі і Флориді, загинуло 9 осіб. Вони летіли на малих приватних літаках.

● Комісія Американських Ветеранів відібрала президента Айзенгавера і заявила, що допомога відсталям країнам — це „четвертий пункт“, повинна не тільки продовжуватись, але й треба, щоб її поновили.

● Республіканський сенатор Ірвінг М. Аїрес в розмові з президентом Айзенгавером заявив за те, щоб на основі двопартійності змагати до поліпшення робітничого закону Тефта-Хартлі.

● Геолог Дж. Кінг сповістив за Перу, що там вдалося відкрити поклади урану. Уран відомий в департаменті Пунто на теренах, що належать до „Гочайял Майїнг Компані“. Компанія розглядає можливість видобуття цього цінного мінералу.

ПЕРШІ СТО РОКІВ НАПРГУДНІШІ...

„Перші сто років були найтрудніші...“ — твердить Хуан Маррон (зправа), якому сто років минуло шість місяців тому, але який своє століття обходив щойно тепер в оточенні 70 своїх нападків. З його поглядом погоджується Мануель Гарсія, якому вже теж минула сотня. Обидва вони були піонерами на заході, були „на возі і під возом“, але щойно тепер вони „пани на цілу губу“, започаткувавши в Монровії, Каліфорнія, по другому сторіччю свого віку.

СВОВОДА SVOKODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPIPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік \$10.00	One year \$10.00
На пів року 5.25	Six months 5.25
На три місяці 2.75	Three months 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "SVOKODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖУНГЛІ

Свобода слова, а з ним і інформації — це перша з чотирьох свобод, що їх покійний президент Рузвельт в своїй промові до Конгресу в дні 6-го січня 1941-го року поклав в основу "кращого світу". Тим часом сьогодні, 12 років після тієї промови та після "виграної" другої світової війни, в ділянці інформації існують справжні джунглі, які наводять існували за доби найбільш примітивних інформаційних засобів і можливостей. Ці новітні інформаційні джунглі відносяться до Советського Союзу і вони є цілком та наслідком тієї залізної зашлони, якою Москва відгородила себе та поневолені нею країни від зовнішнього світу. Звичайно, Москва має на це причини, бо коли б світ побачив і пізнав всю правду про Советський Союз, то міжнародне положення її міжнародна політика виглядали б дещо інакше і наводять ці представники більшовицького світу хотіли б не тільки договориюватися, але й взагалі говорити з представниками найбільш злочинного в історії советського режиму.

Москва свідомо створила інформаційні джунглі, і про це світ знає, але він, на жаль, не робить з того належних висновків і далеко не використовує всіх можливостей і всіх засобів, щоб ці джунглі прочистити та прояснити. Навпаки, він часто сам бувас жертвою тих джунглів і це більше їх згущує. Кілька конкретних прикладів дадуть загальний образ того стану.

Згадуваний вже на цьому місці американський дипломат, що дав широке інтерв'ю журналові "Ю. С. Нюз енд Ворлд Репорт" на тему "фактів про Советський Союз", м. і. твердить, що українці, яким пощастило втекти на Захід, дезертували із советської армії в Німеччині, виявляючи мало української національної свідомості. Звичайно, це може бути факт, що його автор інтерв'ю стверджує, і на тому кінець. Але він вже навіть не намагався додумуватися причини того, що їх міг викинути той же таки малосвідомий український військ, якщо б він був запитав його, в якому чисельному відношенні служать українці в советських окупаційних відділах в Німеччині і скільки тих українців є, наприклад, на Далекому Сході, звідки нікуди втікати, скільки їх є на каторжних роботах в Сибіру та востанніх фабриках і т. п. Тоді він цілком певно не робив би такого загального висновку з твердження кількох припадкових вітків, між якими цілком добре міг бути й — скажімо — спеціально вишколений вітків, тільки й підсланий на те, щоб заперечити українську національну свідомість.

Інший приклад: Поїхало собі три редактори американських студентських газет на відвідини до Советського Союзу, побачили там ряд "потомкінських селищ", возили їх навіть до Києва. Тепер, повернувшись до ЗДА, вони твердять, що — як це надруковано в "Н. Я. Тайме" з 3-го жовтня — вони "не бачили жадних познач неспоків або браку симпатії до советського режиму в Україні". Певно, що не бачили, бо від тих познач їх в Києві відгородили ще цильнішою залізною зашлою, ніж та, що існує над Лабою.

Того самого дня, коли надруковано заяву редакторів студентських газет, агенція "Асоційейд Пресс" повідомила з Франкфурту, що, згідно з твердженням тільки що репатрійованого до советського полону німецького старшини, початком ліній, "російські танки поспішно вислали на Україну для здавлення повстання після вичищення Берії". "Советські війська" — сказано в тому повідомленні — перебрали контроль всіх ключових міст, доріг і залізничних центрів на приблизно три тижні після усунення поліційного шефа...

Такі й подібні суперечні вістки й твердження появляються часом навіть в одному й тому самому повідомленні. Очевидно, що з таких інформаційних джунглів не легко вийти звичайному громадянину, який не має доступу до секретних дипломатичних і розвідних повідомлень.

Чи є який вихід з цих джунглів? Він міг би бути, який — у відношенні до України — пошталювати створити відповідну авторитетну інформаційну службу, яка була б поставлена на найвищій інформаційній, а не пропагандистській рівні в західному розумінні. Звичайно, є багато справ, інформації про які могли б швидко українським вільнодумним руху, але це вже було б ділом тієї служби дати — про що, коли й як інформувати. Недостача такої авторитетної української інформаційної служби — це одне з найбільших недомог української політики в віковому світі.

11 бильйонів на ратування Советів

Округло 2 бильйони доларів, що їх втратили 3-дині Держави в Китаї, який став комуністичною здобичкою, це ще ніщо в порівнянні з поверх 11 бильйонами, що їх втратила Америка на Совети, допомагаючи їм в другій світовій війні. Допомога, що її дала Америка Советам в другій світовій війні і це безпосередньо після неї — безприкладна у всьвітній історії розмірами, натугою енергії, швидкістю і прецизністю, — безприкладний же цинізм, з яким Совети не тільки заперечують тепер вартість тієї допомоги, але й не хочуть платити за речі, що їм завдають своє існування, і не хочуть вернути того, що їм не належить.

Коли тільки 22 червня 1941 року німці заатакували Совети, то вже через день той президент ЗДА Ф. Д. Рузвельт обіцяв "всю мою цивилу допомогу", що її будуть потребувати СССР в обороні проти нацистської агресії. Впродовж одного тижня створено в Державному Департаменті Комітет, що займався справою вислання Советам різного добра, а в кінці вересня відбулася вже в Москві спільна парадна представництво ЗДА, СССР і Англії для устаткування, чого найбільше потребують Совети. Представництво ЗДА був тоді Еверел Гарриман. І ще поки був формально підписаний договір з СССР про "наш і позичку" в дні 11 червня 1942 р., вже йшли з Америки транспорти до Советів. Бо вже в листопаді 1941 року през. Рузвельт, підписавши СССР під закон про наші і позичку, відразу призначив для Советів перший бильйон кредиту.

Договір про наші і позичку, що його підписали Кордел Гол і Масіс Літвінов, передбачав, що ті доставки, які не будуть знищені до кінця війни, мають бути звернені Америці. Дві невідбачливі помилки зробили американські автори тієї угоди, теж характерні для їх найвищої добросердечності: не устатковано відразу докладно обов'язку заплатами за отримані речі і не застережено за Америкою право перевірити на території СССР, оскільки прислані товари зружито під час воєнних війни. Використовуючи цю прогалину, Москва повелася потім так, як у справі полонених в різних інших подіях: перечекувала: або просто заперечувала, що вона має що небудь, що повинна звернути, або не відповідала взагалі на американські ноті, або ставила від себе такі пропозиції, що їх ЗДА з престоїжених причин не могли прийняти.

Американська воєнна допомога пішла до Советів чотирма шляхами: спершу Тихим океаном до Владивостоку, але цей шлях, після вибуху війни з Японією, був перерваний японською воєнною флотією, — потім північним Атлантиком до Мурманська, при чому добра четвертина транспорту була знищена у висліді атак німецьких підводних човнів і летунства, потім через Іран до Каспійського моря, врешті від жовтня 1944 року, Дарданелами

до Одеси й Николаєва. Вже в січні 1943 року Совети дістали більше, як будь-яка інша держава, включно з Англією. Ця остання, з свого боку, теж чимало спричинилася до одержання Советами американських товарів, бо зробила конвоювала їх до Мурманська. В Ірані ЗДА мусили розбудувати шляхи від Перської затоки впоперек усього краю. Це все вимагало гроші й енергії. Коли програ Німеччини була вже очевидна, всеодно дали йшла поміч Америки большевикам: її накопичували в Сибіру в очікуванні советського виступу проти Японії. І ця поміч продовжувалася аж до кінця 1946 року.

Нема ніякого сумніву, що коли б не Америка з її доставками, то ніколи Совети не змогли б зупинити німців в їх поході на Москву і Сталінград. Посередньо визнали це й самі советські вельможі, як Сталін, Молотов і Літвінов, у приватних промовах та телеграмах із висловами вдячності за американську поміч, але тільки поки тривала війна. Американські фавіці вираховували, що треба би 2,660 кораблів для навантаження тієї допомоги, вагою коло 17 1/2 мильйонів тонн. 49% всієї допомоги — це були літаки, танки, військові авта, амуніція й інша зброя. Самих важких авт вислано 375,883, майже 2,000 паротягів, понад 4,000 польових телефонів, телефонічного дроту стільки, що можна б п'ятикратно обмотати ним земний гільб, поверх 7,000 танків і 14,795 літаків. ЗДА вислала большевикам 585 кораблів усіх можливих родів, між ними 197 торпедних човнів, 3 льодоламі, кружляк "Мілвокі" і 105 підводних ловецьких човнів. Воєнний вивід — це була одна частина допомоги. Другу становили промислові споруди, між ними шість повних рафінерій нафти, машини пресного роду на поверх мильйонів доларів, 2,800,000 тонн сталі, 2,670,000 тонн газолінових продуктів і т. д. і т. п.

До третьої категорії допомоги належали харчі. Хоч Совети, після втрати України, зайняли німцями, мали ще весь плодovitий Сибір і нагробовані з України склади збіжжя, проте вже від початку 1942 року ЗДА посилали туди зерно, мукку і цукор, а згодом — м'яси консерви, товчкі, сушені овочі й ярику, і навіть спеціально для цієї цілі фабриканий борщ. З кінцем війни, у вересні 1945 р., доставлені до СССР харчові продукти досягли 4,478,000 тонн. До предметів першої потреби зараховано те одяг і взуття. Тому, що большевики просили прислати їм пристосовані до московської зими високі чоботи і навіть "валіки", то zorganizовано в Америці спеціальну фабрику такого тут незнамого і неживаного взуття. До 30 вересня 1945 р. вислано до СССР 15,417,000 пар військових черевиків і чобіт. Як сказано на вступі, вся та поміч кошувалася Америкою докладно 11,054,449.197 доларів, з чого кругло 280 мильйонів видано

на посилення, що пішли вже після вересня 1945 року. 30 квітня 1947 року почалися переговори про зворот тієї позички, грішми чи товаром, що залишилося невикористано. СССР погодився вернути 186 кораблів, але під умовою (!), що 167 інших кораблів їм відпородається. ЗДА на це не погодилася, вимагаючи звороту всіх кораблів. На те СССР звернули тільки кружляк "Мілвокі", 27 фрегатів і 9 інших кораблів. У серпні 1951 р. большевики "великодушщо" запропонували Америці заплатити їй 300,000,000 доларів, але Америка зажадала бодай 800 мильйонів і звороту 670 кораблів. Очевидно, що большевики не заплатили ні сотика і, за винятком названих кораблів, всіми іншими користуються по нинішній день.

Так виглядає "чесний" союзнницький партнер, з яким тепер накликають "мирніти" і "годитися" англійські соціалісти й навіть американський лідер демократів Стівенсон.

Микола Очерет

ЧОТИРИ ЗУСТРІЧІ

Поета Павла Тичину вибрано на голову Верховного Совету Советської України на місці письменника Олександра Корнійчука. Щоб стало ясно, чому Тичину зроблено головою Верховного Совету, хочемо пригадати наші чотири з ним зустрічі.

Перша зустріч була десь на початку десятих років, коли театр Садовського у Києві на Ризькій Свята готував урочисту виставу популярної тоді п'єси Черкасенка: "Про що тирса шестеліла". В театральному хорі бракувало чоловічих голосів і Садовський звернувся до хору студентів Университету Св. Володимира з закликом допомогти. Охочий зголосився понад 20 співаків. Розуваживши три пісні цієї вистави, почали ми виступати на сцені театру Садовського. Якоюсь після вистави заходив до нас у хорову кімнату Садовський і просить, щоб хтось з студентів дав притулок помічникові контролера, студенту Комерційного Інституту Павлові Тичині, який зараз не має кімнати і спить у театральному фойє. Нам двом жило тоді в одній кімнаті, але ми мали третє вільне ліжко і тому вирішили виручити свого брата студента. "Добре робите, хлопці", — сказав нам Садовський, — свій же хлопчик, студент, а до того тихий, смирний і поет, не п'є, не ластється, в карти не грає, не курить, за двідцятьма, здається, теж не упадає, — будете собі жити. Коли ж "робитиме" щось не так, як ви звикли, ви на нього прикрийте і він зробить так, як вам потрібно. Це ж слухняне телятко!"

Тож з Тичиною ми прожили півроку в одній кімнаті. Мали нагоду спостерігати його творчість біля самої, можна сказати, коліски, бо саме тоді його Садовський доручив переписати українською мовою Моцарта "Реквієм", який ми співали у великих піст на концерті духовних творів. Переклад був зроблений досконало і "Скорбна мати" заслужено користалася успіхом на концерті. Та це й не дивно: він

на посилення, що пішли вже після вересня 1945 року. 30 квітня 1947 року почалися переговори про зворот тієї позички, грішми чи товаром, що залишилося невикористано. СССР погодився вернути 186 кораблів, але під умовою (!), що 167 інших кораблів їм відпородається. ЗДА на це не погодилася, вимагаючи звороту всіх кораблів. На те СССР звернули тільки кружляк "Мілвокі", 27 фрегатів і 9 інших кораблів. У серпні 1951 р. большевики "великодушщо" запропонували Америці заплатити їй 300,000,000 доларів, але Америка зажадала бодай 800 мильйонів і звороту 670 кораблів. Очевидно, що большевики не заплатили ні сотика і, за винятком названих кораблів, всіми іншими користуються по нинішній день.

Так виглядає "чесний" союзнницький партнер, з яким тепер накликають "мирніти" і "годитися" англійські соціалісти й навіть американський лідер демократів Стівенсон.

Так виглядає "чесний" союзнницький партнер, з яким тепер накликають "мирніти" і "годитися" англійські соціалісти й навіть американський лідер демократів Стівенсон.

хочавець духовної семінарії, Павло Тичина знав добре латину і, маючи поетичний хист, переклад зробив дуже гарно. Ми були свідками зародження "Союшних клянів" і бачили, як уперто і систематично Тичина працював над кожним рядком своїх віршів. Ця його дбайлива праця цілком переквертала наше уявлення про поета. Поет для нас був людиною надхнення, що "з маху" писав свої шедеври, а тут ми бачили муравлину працю, наслідком якої лише за два-три місяці з'являвся вірш. Спостерігаючи це, ми, молоді хлопці, раділи Тичині вивантажувати кавуни з баржі, ніж так висиджувати свої вірші, хоч вірші з-під пера Тичини виходили досконалі. За весь час життя ми ні разу не мали гострої розмови з Тичиною, хоч були ширими і з гострими "кутами" хлопці. Його присутність в кімнаті ми не помічали: ніколи ніяких претензій чи вимог, ніяких виявлень своїх звичок чи бажань, ніякої суперечки. А тому часто, вийшовши з дому, не могли навіть пригадати чи в кімнаті лишився Тичина, чи його там нема.

Другу зустріч з Тичиною ми мали десь в кінці двадцятих років. Випадково дістали безплатні місця Політосвіти до театру ім. Франка. Поруч з нашими місцями були місця Партійного Комітету Київського КП(б)У, і саме на одному з тих місць ми й побачили поета Павла Тичину. "Ну, Павле, як ти живеш?" — звернулися ми по-товаришески до нього. Поет глянув на нас і промовив: "Ви певно помилилися, бо вас я не знаю". — "Як не знаєш, коли ти півроку жив разом з нами в одній кімнаті, як був в театрі Садовського помічником контролера?" — "Запевняю вас, що ви помилилися, бо в театрі Садовського я ніколи не був помічником контролера".

Ми встали з своїх місць і пішли геть.

Третю зустріч ми вже мали з советським академіком Павлом Тичиною під час чистки Академії Наук. Головою комісії для чистки був народний комісар землеробства Дудник, який нічого не розумів на академічних справах, але уважався "кріпким" партійцем — йому й доручили "чистити" Академію. Ми може б і не пішли на ту чистку, якби не почули, що саме того дня мають "чистити" професора Миколу Зерова. Почули й пішли. Того вечора першим "чистили" професора Сидоряка, старого комуніста, до Києва приїхав зі Львова в часи революції, а тепер викладав політехнікою у партійній школі. Після того, як професор Сидоряк розповів свою біографію, з характеристикою його діяльності виступив секретар комсомольського осередку партійної школи Дубовий і обвинував старого професора у відсутності діалектичного підходу до своєї дисципліни. Що то за "діалектичний підхід", нам, присутнім, не було ясно. Не ясно це було й старому професорові, як не було ясно і комісії. Мало того, сам секретар комсомольського осередку цього не розумів, але

перекрутили цю традицію на свій лад, мовби то царську корону послав візантійський імператор не Володимирів Великий, тільки пізніше в XII ст. Константин Мономах Володимирів Мономахові, але з дорученням не коронуватися до часу, доки Бог не поставить царя. Тоді для коронації Івана IV, віднайдено в Москві т. зв. "Мономахову шапку", вигляд якої не має нічого спільного з виглядом візантійських царських корон, а з московським твором, зворозом на шапках монгольських ханів.

Заходять питання, чому автори київських літописних записок від 1039 р. як врешті остаточно їх редактор і автор "Повісті временних літ" Нестор промовчали коронацію Володимира Великого, традиція якої в XI ст. була ще світлию? Мій здогад, що літописці промовчали про світлу подію тому, що після смерті Володимира Великого корона дісталася в руки братовбивника Святополка І Окаянного, який, утілюючи від Ярослава Мудрого з Києва, забрав її з собою і десь

100,000 добровольців

Кажуть, що в Західній Німеччині з два вперті, докладніше сказавши, послідовні політики: Аденауер і Блянк. Перший своєю послідовністю виграв вибори і заповнив собі уряд канцлера на нових чотирьох роки — а другий поставив на ноги нову німецьку армію.

Уряд Блянка — так звучить офіційна назва, а не офіційно міністер військо-вих справ — проголосив ці-каві дані відносно майбутньої німецької армії. На вступі цей уряд проголосив, що новий закон про організацію армії на підставі добровільності, буде запропонований парла-ментові негайно після того, як він з початком жовтня збереться на своє перше засідання. Основні підстави цього закону уже устатчені старим парламентом.

За проектом цього закону, нова німецька армія буде складатися із трьох родів добровільців: 1) Фахові старшини, на цілий час життя, чи то до відходу на пенсію, 2) Фахові підстаршини, на час 4-ох, 8-ох або 12-ох років служби, 3) Стрільці, зобов'язані до довшого часу служби (4 роки).

Початкове запотребування становить 100,000 добровільців, які будуть творити ядро та вишкільний персонал для німецьких контингентів. А ці контингенти, будуть вносити 500,000 — 600,000. Ця гадрава стотисячна сила складатиметься із 20,000 старшин та 80,000 рядових воїнів. Досьогодні, уряд Блянка зареєстрував уже 105 тисяч добровільців, з чого 40

навіть високої освіти, як не має її академік Тичина, може не мати жадного відношення до науки, як не має академік Кренкель, звичайний радіотехнік, може бути малограмотний, яким, с академік Панапін, одеський портівний вантажник, може рагалі нічого спільного не мати з академічною працею, як академік Шліхтер, професіональний революціонер, — зате всі вони мусять мати партійний квиток. Непартійні академіки були дійсно люди науки і ділилися на дві групи: академіки росіян і академіки неросіян. Академіки росіян одержували "ордени, академічній, "пайок", дарове мешкання, високу оплату наукових праць, високу місячну платню і мали багато інших "академічних" привілеїв". Академіки неросіян, звичайно, заслали до концентраційних таборів на примусову працю. Ми не можемо назвати жадного привілля російського академіка, засланого на Колиму чи Соловки, зате українських академіків там не бракувало: Степан Рудницький, Матвій Яворський, Михайло Крайчук, Михайло Слєбаченко, Сергій Сфєрмов, Пєспєр Гермаїєв, Василь Баб'як і багато інших, що про них колись згадає вільна Україна. Так от, прохадячи станцію, щоб копати під Києвом окопи, бо Київ, за наказом большевиків "буд, ест і будєт советський", ми й зустріли академіка Тичину. "Що Павле, вижджаш вліб Росії?" — звернувся ми до нього, прохадячи. Академік подивився на нас і промовив: "Ви б краще пожаліли мене, ніж глумувати з мене!" Сказав, повернувся і пішов до вагону. Десь "дуже" щось у нас перевернулося і ми зрозуміли, що ніякого академіка нема, а с лише "слухняне телятко" — Павло Тичина.

Нічого дивного, що поета Тичину вибрало головою Верховного Совету Советської України.

Щадить у легкій спосіб... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕРЛО СЕВІНГІ!

ко князя Із'яслава І Ярославича, прогнаного з Києва його молодшими братами — князями: Святославом чернігівським і Всеволодом переяславським. Їх імені батька попросив він пали "русского королевства", як дєнна св. Петра, і подав зажалення на польського короля Болєслава Із'яслава гроці, а де помір йому відібрали Києва. Пала в відповід Із'яславові, що бере його, як руського короля, в опіку і делів іншою буллою, адресованою до Болєслава, звернути Із'яславові гроці.

тисяч припадає на 1953 рік. Замітне, що з перемогою канцлера Аденауера, число зголошєнь добровільців зросло до 500 на один тиждєнь, а тим самим сягнуло рекорду. При дотєпер зарєстрованих, с 10% таких, які ще при військї зовсім не служили, 60% бувших старшин, підстаршин та стрільців і 30% старшин військової адміністрації, урядовців та старшин старших віком, яких можна ужити до служби у військо-вій адміністрації.

Рівно 70,000 зголошєнь увійдуть в майбутню армію як підстаршини та стрільці, які зобов'язуються до довшої військової служби. Число 20 тисяч старшин, с покїщо вистачальне. Покїщо ще 10 тисяч добровільців — стрільців. Уряд Блянка сподївається, що до нового року цих 10,000 ще зголоситься, і армія на папері буде готова.

Персональний відділ військової управлєня при урядї Блянка збереться вже в жовтні або листопаді, щоб розпочати праці над "призначєнням старшин на вищі командні пости. При цьому будєть взятї до уваги уї зголошєнь генерали, зпомїж яких будєть виключєні тї, які своєю діяльністю за часів Гітлера с надто обтяжєні. Однак останнє слово в обєдї генеральсь-ких постів матимє спільнота європейської оборони.

На всякий випадок, німецькі казарми, в яких вимуштровувалось колись цїсарських, а опісля гітлерівських воїнів, стоять порожні і чекають на воїнів... демократичних.

Нестор

Микола Андрусак

НАШІ КОРОЛІ

(До 700-ліття коронації Данила Романовича)

(1)

Історичні вістки про початки державного життя в Україні сягають IV століття по Христі. Германських готів, що в III ст. по Христі прийшли в Україну й покорили під свою владу місцеві слов'янські племена, побили в 372 р. гунів, і тоді слов'янські племена в Україні, які готський історик Йордан і грецький письменник VI ст. зветь "антими", створили свою незалежну державу. Король остготів Германаріх відібрав собі життя, щоб не покортися гунам, а його наслідник Вїнітар — на словами Йордана, що на-дєлав історію готів у половині VI ст. латинською мовою, — не хотів теж підлягати гунськїм зверженням, відстав від гунів і "рушив зі своїм військом на краї антів". Спершу йому не пощастило, але згодом він переміг антів, узяв до неволі їхнього короля Боза та

від його імені серед західних слов'ян назва "король" для означення сувереного володаря. На Русі назва "князь" означала також сувереного володаря. Тим то "Повість временних літ" називав "князями" угорського Стефана і польського Болєслава, хоч вони дістали корольські корони: перший від папи, другий від західно-римського цїсаря Оттона III. Але ще перед початком великої держави Русь із столицею у Києві, Бертинська хронїка подєс, що в 839 р. візантійський цїсар Теофіл вислав своїх послів до короля франків Людвіка Побожного. Разом з візантійськими послами вибрався до цього короля послы від короля племені "Рос" Гакана, які раніше прибули до Царгороду й оповїдали, що вони з роду сєвєноів. З цієї першої західно-європейської вістки про перебування послів руського племені в Царгороді годї збагнути, чи "Гакан" перекрученє скандинавське ім'я Гакон, чи хазарська назва володаря "каган", що означє великого володаря, якої то назви живив київський митрополит Іларїон у овоїй

"похвалї кагану нашєму Володимру".

Скандинавські й ісландські саги називають князя Володимира Великого "конунгом Гардаріки". Мерзебурзький список Титмар (975-1018) називав в своїй хронїці західно-римських цїсарів сєвєноів династїї (трїох Оттонів), Володимира Великого (або його сина Ярослава) — "Руско-рум — Руско-рум — Руско-рум рекс", отже, "король русинів". В оповїщеннє Ф. Дєгелєром реєстрах докумєнтів візантійських цїсарів с згадка, що візантійський цїсар вислав 11 жовтня 989 р. посольство, в якому були митрополит Ефєсєв, єпарх Антіохїї та кілька єпископів і монахів, до Володимира Великого до Києва, щоб передати йому корону й інші інсигнїї та цїсарівну Ану. Нємєс сумніву, що коронація Володимира на царя корону відбулася у зв'язку з його вїнчаннєм із цїсарівною. Аргументи Петра Ісаєва ("Чи Володимир Великий був коронований?", Фїладельфїя, "Шлях", 1949, ч. 33-36), що візантійські послы тільки привїзли корону, а корону-

вали його шойно папські послы в 1000 р., не витримують критики, тому що нємєс згадки про коронацію Володимира папськими послами, і годї припускати, що візантійський цїсар поручив своїм архїєреям тільки передати корону, а здержатися з коронацією, яку мали б виконати аж шойно послы з Риму, з яким суперничала Візантія на слов'янському терєні. Традиція про царську корону Володимира зберїгалася до XVI ст. в Царгороді, коли то про неї згадав у своїй грамотї в 1561 р. патріарх, що потверджував царський титул московського царя Івана IV.

*) Андрїй Микитяк: "Traces of Old Rus' Abroad", "Kievan", Stamford 1951, III, No. 4, p. 20.

*) F. Doegler: Corpus der griechischen Urkunden des Mittelalters und der neueren Zeit, Reihe A. Regesten, Abt. I, Regesten der Kaiserurkunden des ostroemischen Reiches, I Teil-Regesten 565-1025, Muenchen-Berlin, 1924.

Та московські книжники

В. Романенчук

ВАЖЛИВІСТЬ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Шкільний рік уже давно почався і по всіх школах відбувається навчання. Відбувається воно і в вечірніх чи суботніх школах українознавства, які ведуть Учителі Громади, Т-ва „Рідної Школи“ чи інші громадські установи. Але чи для всіх українських дітей воно почалося? Чи всі українські діти користуються з цих шкіл і вчать української мови та українознавства? Далеко не всі. Лише невеличка кількість. Незначний відсоток дітей нової української імміграції ходять до цих шкіл. Може одна четвертина, може трохи більше, але більшість, три чверті, виросли в постійному відчуженні від України, від українських справ, від своїх батьків. Чимало батьків, можливо, це бачить і болить над ними, але мало, с і тихих, які дивляться на все це бай-дуже.

Просто дивно, стас, що батьки, які заведують вчити дітей українознавства, не хочуть чи не можуть зрозуміти, що вони своїм дітям роблять велику шкоду, хоч би тільки тому, що позбавляють дитину можливості набувати знання, які напевно буде потрібні їй майбутній кар'єрі. Вже сьогодні ми можемо занотувати чимало фактів, які показують, що знання української мови та українознавства приносять певну користь, а навіть певну вигоду. Але ж бо чимало наших батьків хворіє на почуття меншвартовості. Треба їм хоча б побитися цим почуттям і навіть самої думки, що українська мова віде їй нікому непотрібна. Це тільки так їм здається, бо вони короткозорі. Українська мова силою певних обставин буде щораз більше потрібна, і люди, які цю мову добре знають, будуть належно використані. Колись діти напевно нарікатимуть на своїх батьків, що не вчили їх рідної мови. Діти давньої української імміграції, які тут народилися і вчилися української мови та українознавства, не жалують сьогодні, і вони відчужені батьків, що вчили їх. Це їм зовсім не перешкодило стати добрими американськими громадянами та працювати для добра своєї батьківщини, в якій народилися. Але при тому вони свідомі свого походження і стараться працювати для добра українського народу, для добра батьківщини батьків своїх. А подумати лише, скільки доброго можна зробити для української справи і рівночасно для американської, а при тому і для свого особистого добра, для своєї кар'єри! Варто подивитися на інші національні групи в Америці. Деякі з них мають своїх конгресменів, сенаторів і інших визначних державних діячів. Вони не виродилися свого народу, не зрадили своїх батьків, не соромилися своєї мови. І за це їм більше шанують, той не вміє шанувати й любити народ, до якого пристав.

Дуже часто чуємо заяви визначних американців, що хто відрікається свого походження, той не с і не може бути добрим американцем. Вони навіть закликають цінити й шанувати рідну мову й рідні традиції, бо цим збагачується американська культура новими цінностями. Вони заохочують дітей і молоді вчитися мови своїх батьків і поширювати знання про свій край, бо це дуже корисно для Америки.

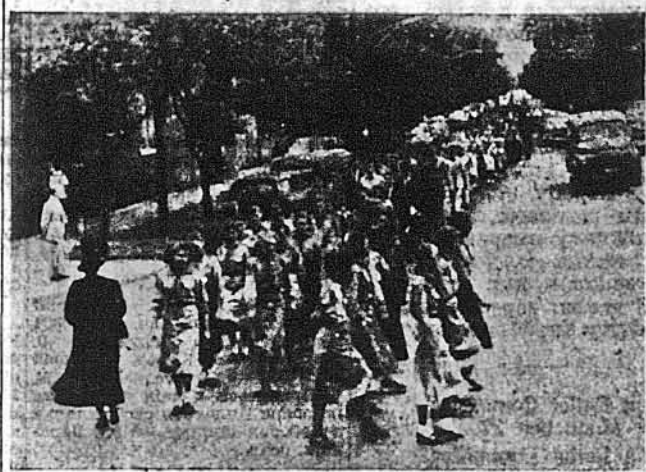
Сьогодні Америка — найперша держава, на яку звернені очі цілого світу. Вона працює для світового миру. А хіба може бути в світі тривалий мир без вільної України? В цьому переконуються політичні діячі щораз більше і знають уже, що не буде миру на світі, поки Україна під окупацією Москви. Отже працювати для світового миру, це значить працювати і для Америки і для України і для світу. Як же працюватимуть для світового добра Америки й України сьогоднішні діти, коли вони не знають нічого про Україну, коли вони просто не знають української мови? А перед ким стоїть сьогодні і завтра обов'язок відкривати очі тим, що засліплені московською брехливою пропагандою, і поборювати її для добра Америки? Хто матиме можливість і обов'язок виявити неправду, яка діє на шкоду Америки, як не нові американські громадяни українського походження?!

Скільки нових завдань, скільки корисної праці для добра нової батьківщини можна виконати, маючи українознавчу освіту! Отже можна сміливо сказати, що сьогоднішні наші школи українознавства дуже потрібні й корисні для Америки. Нехай заспокояться батьки, які нехтують національним вихованням своїх дітей, що їх діти даремно витрачатимуть гроші, це їм оплатиться. Нехай хоч з цього боку підходять до справи, коли не поважаються до обов'язку зберігати дітей для рідного краю, для своєї нації.

Можна багато говорити про особисту й громадську користь з навчання дітей українознавства. І з якого б боку не підходили — з українського, американського чи просто з особистого, всі дані промовляють за те, що треба хоча б дати українським дітям солідну українознавчу підготовку. І незрозуміло стас, чому цього не бачуть деякі українські батьки, що спішаються зробити своїх дітей „американцями“. Але якими американцями? Не повноцінними, обмеженими, односторонніми. Бо коли сьогоднішні давні американці (тобто ті, що тут з'їхали-прадіди), починають виявляти українську мову й українознавство, щоб пізнати проблему, яка щораз більше стає проблемою світового значення, то наскільки більше їм раніше повинні це робити вже тепер українські діти, яким

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

3 МАНІФЕСТАЦІЇ В „ДНІ АМЕРИКАНЦІЇ“ В ШКАГО

Фрагмент Маніфестаційного Походу під час „Дня Американця“ в Шкаго в дні 20. вересня цр. вулицями міста.

В Святий взяли участь тисячі маси, організовані члени українсько-американських товариств міста Шкаго, українських парафій різних віросповідань, шкільні діти, члени молодіжних організацій, як Пласт, Сума і ін.

Під час Маніфестаційного Віча промовляли, як головні промовці: проф. Лев Добрянський, голова УККА, б. комішнер для справ ДП, Едвард О'Коннор, що їх представив прийняти маніфестантам у виповненні до береги Авдіторії Шопена — голова Ліги п. Іван Дуканський.

У концертній частині брали участь Мішаний Хар церкви св. Ніколая під проводом п. І. Іванкова та солістка п. М. Гузіль.

Похід, очолюваний ветеранами американської армії постів І. Іванко-Косович і Івашук-Цетвінський та членами ветеранів кол. українських армій різних формацій — відбувався у незвичайно гарному порядку та викликав повні призначення слова не тільки серед своїх, але й чужих. Прева помістила також низку знімків перед і після Святи, підкреслюючи, як ніколи перешко, організованість і красу української Маніфестації, яка вирізнялася додатно під кожним оглядом від інших національних груп.

Спонсором Маніфестації була Ліга Американців Українського Походження в Шкаго.

Вечорі в залах ресторану „КОМО“ відбулося прийняття-вечера для гостей, при співучасті понад 60 учасників, де промовляли оба гості та дехто із учасників.

ця справа і рідніша, і ближча, і легша.

Створивши для справ українознавчого навчання Шкільну Раду, УКК дав доказ, що не легковажили цієї справи. Шкільна Рада створена для того, щоб безпосередньо опікуватися українознавчим шкільництвом, допомагати існуючим школам, творити нові, закликати громадянство підтримувати його та притягати якнайбільше дітей. Шкільна Рада існує всього кілька місяців, і багато зробити ще не могла, але деталі плинні праці вже підготовили і в бажаному шкільному році будуть послідовно реалізовані. Шкільна Рада особливо увагу звертає на шкільну допомогу в навчанні, отже на шкільні підручники, дитячу лектуру й літературу. В жовтні-листопаді почне виходити місячний дитячий журнал, підготуються шкільні підручники з усіх предметів українознавства та дитяча література. Незабаром готові будуть програми навчання окремих предметів. Шкільна Рада запрошує до співпраці дитячих письменників і просить зголошувати готові до друку дитячі твори та прислати матеріали до дитячого журналу. Щоб скорше будуть зібрані матеріали до журналу, то скорше наша дитина дістане в руки свій журнал і книжечки. (Матеріали треба слати на адресу УКК, 50 Church St., New York, N. Y.).

Рівночасно Шкільна Рада вживає заходів, щоб українознавчі школи організувалися в усіх, де є скучення українців. Останнє слово, одначе, за батьками. Коли всі без винятку батьки зрозуміють цю важливу проблему, то всі українські діти, який би вони були шляху згодом не вибрали, будуть збережені для України і будуть корисні для Америки.

Отже, всі українські діти до українознавчих шкіл!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Нью Йорк, Н. Я.

Рант УСС

Нью Йорк, Н. Я. — „Осінній стрілецький рант“ відбувся 3 жовтня в Нью Йорку в залі „Ветовен голл“. На цю забаву прибули представники наших комбатантських організацій, від УСС починаючи аж до наймолодшого покоління наших військовиків, що недавно воювали в Кореї. Всі вони в 12-годинні збори стали до парадного маршу, який аранжував Лев Лепкий, а знаменита оркестра В. Босого пригравала до нього, відтворюючи вперше в ЗДА відомий серед УСС „Марш Українських Січових Стрільців“ покійного композитора Михайла Гайворонського. Гости були захоплені цією забавою і гратували Комітетові за вдалу його організацію. Стрілецько-родинний настрій охопив усіх присутніх на залі і перенісся до буфетового відділу, де Комітет Пань гостів усіх смачними й щедрих запасами свого буфету. „Стрілецький рант“ закінчився повним моральним і матеріальним успіхом, і гості не хотіли залишати залі, хоч оркестра давно перестала грати. — Це зразок забави, який повинні наслідувати всі наші організації, — говорили вони. Лу.

Балтімор, Мд.

Присмисна урочистість.

Дня 26 вересня 6. р. до Грецької Церкви в Балтімор завітав Екзарх Вселенського Константинопольського Патріарха і на ту урочистість було запрошене українське громадянство.

В неділю 27 вересня Божественну Літургію відправив Екзарх в службінню Архидиякона Василя Агаласа і Протоєрея Василя Булавки. Урочиста Служба Божя відправлялась з виголом сими грецьким і українським; сам Екзарх подав кілька возгласів старослов'янською мовою.

ДЕНВЕРСЬКИЙ КАЛЕЙДОСКОП

Цьогорічне літо аж ніяк не можна назвати „огірковим сезоном“. Поминувши приїзд п. Д. Гуменної і п. О. Бабія, про що згадуємо на іншому місці, відбулося аж дві забави. Першу — з кінцем липня — влаштували спільними силами гр. кат. парафія та Відділ „Провидіння“. Організатори забави поставили собі за ціль не так збити „касу“, як в першій мірі зібрати людей разом і дати їм нагоду взаємно погортити і весело провести час. Таке наставлення оправдало, коли взяли під увагу брак в Денвері Народного Дому чи клубу, де Денверці могли б частіше збиратися. Одиноким збірним пунктом, це площа під церквою, де по Службі Божій відбувається с у п е р н и ц т в о, хто довше витримає на полі дискусійних чи гутіркових боїв.

У вересні влаштував забаву

В приватній бесіді Екзарх виявляв заінтересованість Українською Церквою.

В. Б.

Джерзі Сіті, Н. Дж.

Створено Т-во „Рідна Школа“.

Минулої неділі, 27-го вересня, відбулися тут, після довгих старань та при участі представників багатьох місцевих організацій, установчі збори Товариства „Рідна Школа“. Ініціативу до того дала „Самопоміч“, створивши кілька місяців тому Батьківський Комітет із завданням створити таку організацію, що інтересувалася б шкільним і національним вихованням дітвори й молоді до 16 року життя. Обговоривши потреби, завдання й можливості нового Т-ва, обрано його першу управу в такому складі: проф. Василь Стецюк, голова; Андрій Бук, заст. голови; Василія Мельник, секретар; проф. Мухи, культ. референт; Іж. Харченко, фін. референт. До Контрольної Комісії обрано: мгр. Домарацький і Степан Домарацький (п-ні М. Турко), ООЧ-СУ (мгр. Д. Прутяк), СУ-МА (М. Галузі) проф. Ясіновський. Від Батьківського Комітету при місцевій Парафіяльній Школі входять: проф. В. Стецюк, Іж. Харченко, С. Домарацький, мгр. Домарацький, Василія Мельник, а від Учительського збору належать: проф. Мухи та п-ні Княжичська.

Повозасновано Т-во „Рідна Школа“ в Джерзі Сіті з вертатсь до всіх учителів та батьків шкільної молоді на терені міста, щоб зголошувалися в Управі Т-ва кожної суботи від год. 6—8 ввечері в домі „Самопоміч“ при 138 Ессекс Стріт, а в інші дні в крамниці „Мета“ при 415 Гров Стріт.

Василія Мельник.

Вам не можливо об'їздити без зазвезичення і на найкраще і на найпевніше зазвезичення ДНСТВАМ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

Українська Радіопрограма „ГОДИНА УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ“ ведена Романом Маринюком з Нью Йорку має честь запросити Українське Громадянство на

ПЕРШІ РІЧНІ РАДІОВІ ВЕЧЕРНІЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНІ 11-го ЖОВТНЯ 1953 Р.

в прекрасних залах Готелю Статтер (Hotel Statler) 7-ма Евею і 33 вулиця біля залізничного двірця Цейсінгтон в Нью Йорку. Знаменита оркестра Р. Вінерта має у своєму репертуарі всі європейські, українські та американські танки. В перервах спеціальна мистецька програма. Смачний буфет. — Початок о год. 8. ввечері. Вступ за запрошеннями й квитками в ціні \$2.50 включно з податком, які можна набути в Нью Йорку в крамницях: Арка, Екго, Гровер, Наш Вазар, Сурма та п. Скубоні, в Нью Йорку в Нашому Вазарі, а в Джерзі Сіті в „Меті“.

На адресу: R. Marynowich, 102 West 77 Street, New York 24, N. Y., Тел.: SU4uehanna 7-3897 прошу звертатися у всіх справах зв'язаних із радіопрограмою „Година Українських Мелодій“. — Слухайте „Година Українських Мелодій“ кожної суботи, о год. 8. вранці з WEVD, AM хвиля 1330 та одночасно FM — 97.9.

НОВИЙ ЗАКОН ПРО ВІДШКОДОВАННЯ ЖЕРТВАМ НАЦИЗМУ

З днем 1 жовтня 1953 р. входить в силу новий закон про відшкодування. За цим законом право на відшкодування дає втрату долі й здолор'я при службові тим були, переслідуваним націоналістичним режимом, котрі:

а) перебувають на терені Західної Німечки Республіки з дня 1. січня 1947 р.;

б) перед цією датою втекли з території Західної Німечки Республіки;

в) 1. січня 1947 р. перебували в одному з таборів ДП, і до 31.12.46 р. не втекли з території Західної Німечки Республіки, або набули німецьке громадянство і якщо були ув'язнені за антинацистську діяльність, за політичні й світоглядні переконання („Е л е т а д и ш а в у н і“) або з расових причин (отже, вимоги як за попереднім законом).

Вулиці переслідувані націоналістичним режимом чужинці, котрі були ув'язнені за „національні причини“ і їхні претензії на відшкодування були за дотеперішнім законом (першим) відкинені або досі не покладжені, мають право на відшкодування тільки за повашу втрату здоров'я і пошкодження на ділі (треба мати найменше 50% непрацездатності), як що докажуть вірогідними доказовими матеріалами, що втрата здоров'я й пошкодження на тілі є наслідком ув'язнення. Відшкодування за втрату здоров'я не є спадковим (йдеться про пенсії). Тільки в тому випадку, коли пошкодження на здоров'я помер, відшкодування може бути передане на дружину чи дітей, котрі були на його утриманні.

Відшкодування за позбавлення волі є неспадковим. Спадковим може бути задоволення тільки в тому випадку, коли переслідуваний перешед 1. 1. 47 помер. В цьому випадку відшкодування переходить на дружину, дітей, на батьків або найближчих членів родини померлого. Якщо переслідуваний помер після 1. 1. 47 р., претензія на відшкодування не приєднується нікому.

Як, отже, видно з вищеведеного і за новим законом переважна більшість буш. політ'язнів чужинців не має риглядів на відшкодування, хіба тільки ті, хто зможе довести, що був ув'язнений за антинацистську діяльність чи політичні переконання, що й вимагалось першим законом і що буш. переслідуваним (політ'язням), звичайно, трудно довести, бо всі буш. політ'язнів чужинців німецької власті зараховують до категорії „національно-переслідуваних“.

Докладніші інформації та про всі формальності, що їх

треба буде поладнати заінтересованим справою відшкодування у зв'язку з проголошенням нового закону, Головна Управа Ліги Українських Політичних В'язнів доведе до відома окремим повідомленням в пресі та індивідуальними листами, негайно після того, коли буде проголошений виконаний розпорядок до закону, в якому, крім адміністративних розпорядків, буде подана інтерпретація закону.

Просимо всіх заінтересованих слідувати за цими справами та негайно подати до Секретаріату ЛУПВ, Мюнхен 2, Дахлерстр. 9/П, свої нові адреси.

Секретаріат Головної Управи ЛУПВ

Українська Літературно-Мистецька Клуб

У Літературно-Мистецькому Клубі в Нью Йорку відбувається в п'ятницю 9-го ц. м. доповідь Ю. Тищенко-Сірогана „Через Канаду на собачі“. Початок в 8 год. веч.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою)

„У ПОМОР'ЯХ ЗАПЕЧАЛИ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЮ РОБОТУ“

О. Мельничко нарікає, що в Помор'ях на Львівщині зазвезичено культурно-освітню роботу.

В роботі культурно-освітніх закладів Поморсько-освітнього району с ще цілий ряд істотних хиб. В зазвезиченому стані, зокрема, бібліотека в селі Поліни. Вона не може задовольнити культурних запитів читачів.

Приміщення бібліотеки — тісне, сире. Книжки лежать купами на столах, на підлозі, псуються під товстим шаром пилу. Однак таке становище нікого не хвилює. Цілими тижнями буває закрита також Шкільно-освітня сільська бібліотека.

В райцентрі с багато зроблено співань, музичних, декляматорів, але вони не залучаються до участі в масовій роботі. Будинки культурних праць дуже погані. Тут зовсім не діють гуртки художньої самодіяльності, лише в дні урочистих зборів і на свята читаються доповіді, лекції.

Видко, що ця „культурно-освітня“ робота така, що наріж її не дуже хоче, коли аж бюрократія мусить дбати про неї.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКІЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОЛШІ ЧЕРЕЗ ПЕРЛО СЕВІНГІС!

УВАГА! — ВСІ УКР. ОРГАНІЗАЦІЇ Н. Ю. ПОРКУ!

Запрошення
Прохосмо Управу всіх українських Товариств, Об'єднань, Браств та інших організацій на терені міста Нью Йорку прибути своїми відпоручниками на НАРАДУ, що відбувається в суботу, 10-го жовтня 1953 р. в год. 7-18 ввечері в залі Літературно-Мистецького Клубу, 149 Друга Евею в справі Збірки на дар Українському Воєнному Інвалідові.

За управу ОБВУА — Відділ в Нью Йорку:
Сот. з-р І. Колак,
Полк. Б. Барніський, Заст. Голови та Референт
Голова, Суспільної Опки.

Заложене ще на рідних Землях, а тепер відновлене в ЗДА видавництво „Червона Калина“ започаткувало свою діяльність ювілейним збірником з нагоди 700-ліття столічного Города Короля Данила

НАШ ЛЬВІВ

З МІСТ:
Микола Шлемкевич — Передмова; Ярослав Пастернак: „Книжний город Львів“; Володимир Дорошенко: „Кни і Львів“; Микола Андрусак: „У 700-ліття Львова“; Ярослав Рудницький: „Назва Львів та її походження“; Лев Лепкий: „Під патинною вікні“; Микола Галбей: „Містачество Львова“; Володимир Сичовський: „Архітектура і мистецтво Львова“; Лука Тукач: „Літературний Львів“; Василь Вітвичинський: „Український музичний Львів“; Іван Ясіновський: „Шкільництво Львова“; Володимир Візлов: „Діти Львова“; Лука Мишуга: „В поході до волі“; Іван Кедрин: „Чи справді Пісмон?"; Василь Мухи: „Львів осередком боротьби за український університет“; Ярослав Гриневич: „28. червня 1914 у Львові“; Никифор Гринич: „Львів у воєнних роках 1914-1918“; Роман Кучинський: „Село в міських боях“; Микола Пачоський: „Випищення прапору“; Володимир Калина: „3 листопадових боїв на Підзамчі“; Іван Костюк: „Моя Мати“; Григор Дуканський: „Місто св. Юра“; Іван Керницький: „Сіль Землі“; Роман Раковський: „Львів — центральна українська кооперація“; Василь Лев: „Львівський говір“; Володимир Сичовський: „Ужички про Львів“; Володимир Трембіцький: „Львів і філії“; Лев Лепкий: „Перемиська мітра-корона“; В об'єднанні споконічних прав — меморіал до Американського Уряду.

Чудово видана книжка, великого формату, на гарному папері, багато ілюстрацій, дво-кольорова обкладинка — 216 сторін друку. Ціна: брош \$3.00, в твердій полатній оправі \$5.00.

ПІТАЙТЕ ПО ВСІХ КНИГАРНЯХ.

Замовляти: „СВОБОДА“, Р. О. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УВАГА! МІДВІЛ, НЮ ДЖЕРЗІ І ОКОЛИЦІ!

Укр. Амер. Клуб ім. св. о. Миколая

В СУБОТУ, 10. ЖОВТНЯ, о год. 8:30 ввечері в залі AIRWORK CLUB, Millville, N. J.

ВЕЛИКУ ЗАБАВУ

Запрошуємо всіх українців до масової участі. Багато несподіванок.

Вступ \$1.00.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ

у НЮ ПОРКУ

В НЕДІЛЮ, 11-го ЖОВТНЯ Ц.Р.

— відбувається —

4-ий ВЕЛИКИЙ

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ

ЯРМАРОК

• ВЕЛИКА І РІЗНОРОДНА ПРОГРАМА! • НОВІ ВИКОНАВЦІ — НОВІ ТВОРИ!

УЧАСТЬ ВІЗЬМУТЬ: Проф. Роман Смаль-Стоцький („Із спогадів українського дипломата“), Ред. Ярослав Чиж („Американська культура на весело“), Зосим Дончук („Злодій“, оповідання), О. Тарнавський („Моя зустріч з підсвітними письменниками в Літ. Клубі у Львові“), 10-літній музикант Роман Рудницький (фортеп'яно (сольно), Оксін Сав'як (сольно-спів, контраalto), Володимир Бахач (сольноспів, баритон) і скел М. Понеділка („Зустріч в Берліні“ в постановці Олімпа Добровольської і виконанні Л. Крушельницької, М. Геруса і М. Понеділка. При фортеп'яні Леся Віхнінни. Конферансьє Іван Кедрин.

Зал „Фешен-Істштут-У“ 225 W. 24th St., N. Y. C.

Початок в год. 7-18 ввечерю.

Квитки в ціні \$1.50 і \$1.00 в українських книгарнях в Нью Йорку ввечерю при касі.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ!

Одинокий КОНЦЕРТ КАПЕЛІ УКРАЇНСЬКИХ БАНДУРИСТІВ

З ПРИВОДУ 30-ЛІТТЯ І ЮВІЛЕЮ

В НЕДІЛЮ, ДНІ 25. ЖОВТНЯ 1953 Р.

CARNEGIE HALL, 57th Street & 7th Ave., NEW YORK, N. Y.

Початок година 7:30 ввечерю.

Ціни квитків: \$3.60, \$2.40, і \$2.00, а для учнів і дітей на горіщньому балконі: \$1.20.

Читайте дальші оголошення!

ПРАЦЯ
Help Wanted—Male

Шукається
НІЧНІХ ПОРТЕРІВ
Зголошуватися на адресу:
15-25 WHITEHALL ST.
кімната 210
між 2 а 4 год. по пол.
близько So. Ferry
New York, N. Y.

ЧОЛОВІКИ

досвідчені відомі або ті, що
хочуть ними бути. Праця на то-
варному складі і пакуваннях,
ручне зшивання і вишивання.
Нагода стати завантаженим
добрим робітником. Постійна
праця. Багато безплатних ви-
нагороджень. Блакитний Хрест
і Блакитний Захист. Частинна
платня лікарня: ліберальна ви-
нагорода за дії недуги, не від-
стається на соціальне zabez-
печення або на безробіття, гру-
пове забезпечення і т.п.
Голосіться Personnel Dept.
BOONTON MOLDING CO.
326 Myrtle Avenue, Boonton, N. J.

ПРАЦІВНИКИ
У ДЕРЕВІ

з досвідом виробу кухонних
шафок. Полірувальники. Ма-
шиністи. Столярі. Прекрасні умови
праці. Добра платня.
WHITESTONE
WOOD PRODUCTS INC.
245 Crooks Ave., Paterson, N. J.

МАШИНИСТИ

— ватискувачі зорів на шкірі
Першокласні машиністи — ватискувачі зорів на палітурках
і шкірі — можуть забезпечити
свою майбутність у фабриці,
що добре розвивається.
UNIVERSAL TOOL & MFG. CO.
115 Springfield Avenue
Springfield, N. J. MI 6-4193

ЛИВАРНИКИ

до вартів і до підголом.
Досвідчені механіки.
ALBE FOUNDRY CO.
Hazel, New Jersey
Newport 7-0323 або веч. Ма 4-1624

ПОТРЕБНО БУЧЕРІВ

висока платня, медичне zabez-
печення, добровільний фонд,
платні вакації. Стала праця.
JERSEY PACKING CO.
136 Orange St., Newark, N. J.

ТОКАРІ

з загальною
ПРАКТИКОЮ
Добрі умови праці.
Всі вигоди.
ACME TOOL & MACHINE
580 Davis Avenue
Kearny, N. J.

РОБІТНИКИ ЗАСУВІВ

і ЗАКЛЕПОК
Потрібні чоловіки, що зміють
працювати на машинах, які ви-
робляють засуву і заклепки.
HARRIS STRUCTURAL
STEEL CO.
New Market, N. J.
DUellen 2-6070

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНІОНУ!

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Німеччині
РОЗВ'ЯЗУЮТЬ ТАБІР
„ВАЛЬКА“

Коло Нюрнбергу існував
табір „Валька“, в якому ме-
шкали особи всіх національностей, що мусили поки-
нути рідні землі, втікаючи
перед більшовицькими. Німецька
преса не любила цього табору і
приписувала його мешканцям всі
злочини, які хто-небудь поповнив в
околиці.

Тим-то рішення німецького
уряду розв'язати „Вальку“
треба тільки привітати. Ко-
ристь із того матимуть і меш-
канці злиднених бараків і
пошкоджена репутація чу-
жизинців. Німецькі кореспон-
денти хай шукають собі сенса-
ції деінде.

Тільки частина дотеперіш-
ніх мешканців залишилася в
таборі „Валька“, бо до нього
спрямовували всіх утіка-
чів з-поза залізничної заслони,
що перейшли німецький кор-
дон по 30 червня 1950 р.
Там будуть їх перевіряти-
скринювати, надавати пра-
ва побуту в Німеччині та ви-

знавати за ними правний ста-
тус „чужинських втікачів“.
Всіх інших мешканців та-
бору, від 1,000—1,200 осіб,
перенесуть до нових мурова-
них домів у Новому Ульмі і
Ляндсгуті.

В Аргентині

УСПІШНИЙ ВИСТУП МО-
ЛОДІ З БЕРІССО

Мандолинова оркестра під
проводом п. В. Михалевського
з Беріссо мала успішний
виступ на фестивалі журна-
лістів, що відбувся в театрі
Колісео Подеста в місті Ева
Перон, здобуваючи належне
признання не лише від чис-
ленної зібраної публіки, а та-
кож обширні і прихильні
признання в пресі. В кількох
денниках, що виходять в мі-
сті Ева Перон, були поміщені
рецензії, що виступ молоді
Т-ва „Провіста“ з Беріссо був
на високому мистецькому рі-
вні і заслуговує на те, щоб
такі імпреси відбувалися час-
тіше.

Слід зазначити, що п. Ми-
халевський робить нові при-
готування до такого чергово-
го виступу, в якому крім ор-
кестри та балету виступить
також міш. хор „Трембіта“
під управою п. С. Гумініови-
ча.

ПРАЦЯ

Help Wanted—Female

DOBBS FERRY HOSPITAL
потребує дипломованих
ДОГЛЯДАЧОК ХВОРИХ
Доглядачок до всього від 3 до
11 год. по пол., та доглядати
P.N. на усю добу — всі зміни.
Зголошуватися:
DOBBS FERRY HOSPITAL
Dobbs Ferry, N. Y.
Телефон: DO. 3-4600

ДИВЧАТА

до продажі в пекарні

Стала праця — добра заплата.
Телефонувати:
HENDERSON 4-4061

БУФЕТНИЦІ ТА

ПРИВІТАЛЬНИЦІ

Тижневі 5½ днів. Повне харч.,
з мешканцями або для приходя-
щих. Звертатися:
ST. JOSEPH'S HOSPITAL
127 South Broadway, Yonkers,
NY 5-6700

ОПЕРАТОРКИ

досвідчені до шиття на пооди-
ночних машинах. Праця при
комплексі негальних. Добра за-
плата, стала праця 35 годин в
тижні.

DORIAN MACKSCOD CORP.
1 East 33rd St., New York City
(12th Floor)

MISCELLANEOUS

ЗБЛИЖАЄТЬСЯ

ЗИМА

ALUMINUM STORE KING
повідомляє про дешеві
алюмініові вікна на зиму
по \$9.95.

Масмо також на складі
автоматичні чотирикладові
вікна з дошлівою і верхньою
охороною.

ALUMINUM
STORE KING CO.
337 76th St., North Bergen, N. J.
UN. 7-9112 Days.
Eves. Sun. UN. 7-6773

НАШИМ ДІТЯМ

замовляйте
Найбільший збірник
українських народних
казок

Упорядкувала О. ІВАНЕНКО.
Казки ілюстровані на гарному
папері. Чіткий великий друк.
Ціна \$2.00.
Замовляти:
SVOBODA
81-83 Grand St. (P. O. Box 346)
Jersey City 3, N. J.

ВИПОВНІТЬ ТИМЧАСОВІ АШУРАНСИ
ЗУАДНОМІТЕТУ ДЛЯ ЗАЛИШЕНЦІВ

Щоб приспівити поладження переселенчих справ
згідно з новим імміграційним законом для втікачів, Злу-
чений Український Американський Допомоговий Ко-
мітет переслав зголошенням спонсором по п'ять копій
формулярів нового ашурансу для негайного виповнення.
Ці формуляри треба виповнити точно та совісно і
два з них дати потвердити нотареві. Виповнений ашу-
ранс негайно переслати в чотирьох копіях до Головної
Канцелярії ЗУАДКОМІТЕТУ, а п'яту копію затримати
собі або переслати аплікантові в Європу. Рівночасно за-
кликаємо спонзорів повідомити аплікатів, щоб вони
негайно зголосилися в найближчому американському
консуляті і заявили свою згоду на переселення до ЗДА
згідно з новим імміграційним законом для втікачів з
1953 року. Апліканти новинні також зареєструватися
в одному з Відділів ЗУАДКОМІТЕТУ (найближчому для
апліканта), а саме:

В НІМЕЧЧИНІ:
United Ukrainian American Relief Committee
Pienzenauerstrasse 15, Muenchen 27.
United Ukrainian American Relief Committee
Arsenalkaserne, Zimmer 404, Ludwigsburg
United Ukrainian American Relief Committee
Schierholzstrasse 41, Hannover - Buchholz
United Ukrainian American Relief Committee
Lentz Allee 109, Berlin - Dahlen

В АВСТРИЇ:
United Ukrainian American Relief Committee
Lager Parsh 15/17, Salzburg, Austria

У ФРАНЦІЇ:
United Ukrainian American Relief Committee
13, rue Taine, 13, Paris XII, France

В БЕЛЬГІЇ:
United Ukrainian American Relief Committee
72, Boulevard Charlemagne, 72, Bruxelles, Belgium

В АНГЛІЇ співпрацює ЗУАДКОМІТЕТ з Федерацією У-
країнців, якої адреса така:

Federation of Ukrainians in Gr. Br.
123 High St., Notting Hill Gate, London W. II, England
Окреме представництво ЗУАДКОМІТЕТУ відкрито в
Трієсті для допомоги українським втікачам з Югосла-
вії; його адреса така:

United Ukrainian American Relief Committee
23, Passaggio San Andrea, Trieste, FTT, Italy
Пригадується, щоб рівночасно не робити старань
про переселення через іншу організацію, бо це лише
припизнить справу.

Від скорой висилки ашурансу залежить у великій
мірі можливість дістати візу на в'їзд до ЗДА, тому спон-
сорам треба поспішити з підписанням ашурансу.

У всіх справах ашурансів і загального переселення
звертатися особисто до канцелярії ЗУАДКОМІТЕТУ у
ЗДА, а саме:

У ФІЛАДЕЛФІЇ:
United Ukrainian American Relief Committee
866 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa.

У НЬО ЙОРКУ:
United Ukrainian American Relief Committee
11 E. 7th St., New York, N. Y.

ЛИСТАМИ тільки на поштову адресу Головної Канце-
лярії ЗУАДКОМІТЕТУ:
United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Управа ЗУАДКОМІТЕТУ дякує всім тим громадянам,
які вже зголосили свою співпрацю в новій переселенчій
акції і закликає всіх дружно допомогти в цьому вели-
кому благородному ділі.

Злучений Український Американський
Допомоговий Комітет.

Комуністичні демонстрації в британській
Гвіні

Джорджтаун, Британська
Гвіана. — У столиці британ-
ської колонії Гвіана відбува-
ються великі комуністичні
демонстрації, що змусили до
гострого поготівля місцеві
добровольці та поліційні від-
діли. Ці відділи послалися
заволого британського кружля-
ка, що знаходився поблизу
Джорджтауна. Демонстрації
мають на меті підтримати ро-
бітничий законопроект, що
британської корони.

НЕ ЗАБУДЬТЕ НАБУТИ ДЛЯ ВАШОЇ ДИТИНИ
НОВУ ПОЧАТКОВУ ЧИТАНКУ

І. Шклявник.
Ця, багато ілюстрована, книжка пристосована
зокрема для навчання української грамоти дітей,
що вчать в англомовних школах. Книжка в
твердій оправі.

Ціна тільки \$1.40.
Замовляйте в „Свободі“:
„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во
ім. Д. Вітовського від. 375 по-
відомляє, що місячні збори від-
будуться в другу неділю міся-
ця, жовтня, це є 11. жовтня, о
год. 1 по пол., в Клубі У. А. Го-
рожан, 847 Норт Френклін вул.
Всі справи будуть в тому часі
поладжувані. Пригадуємо, що
секретар не буде ходити до
всіх членів, щоб їм справу по-
ладжувати (Зини поліс, чи
імен) але все охотно буде по-
ладжене на зборах, тимбільше,
що деякі справи мусять
підписати предсідник відділу.
Проситися цього придержувати.
— Грималек, секр.

НЬО ЙОРК, Н. Д. — Місячні
Збори Т-ва Зап. Січ. від. 371
відбудуться в п'ятницю, 9
жовтня, в год. 8 веч. в Січовій
залі, 506 — 18 Ave., Newark, N.
J. Проситися членів приходити
на збори і платити свої вкладки
на зборах відділу. — Ю. Бара-
нюк, секр.

НЬО ЙОРК, Н. Д. — В-во св.
Володимира від. 130, повідом-
ляє, що місячні збори відбу-
дуться в суботу, 10. жовтня ір.
о год. 8. ввечері при приміщенні
Католицьких Ветеранів, 33 E.
7. вул. Уряд і Контрольни. Ко-
місії дадуть звіт, також буде
справа нашого балю. Довую-
чих членів проситися прийти на
збори і вирішити свої заде-
лості. — І. Малець, секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Вр. св. о.
Николая від. 278 повідомляє
всіх членів, що місячні збори
відбудуться в неділю, 11. жовт-
ня, о год. 1:30 по пол. Про-
ситися прийти на збори і при-
нести зі собою своїх прятелів,
які ще не є членами УНСОЮзу,
а ми їх широким приймемо і ви-
пешемо. — С. С. Лідовська-Реде-
ген, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Від-
діл 324, повідомляє своїх чле-
нів, що загальні місячні збори
Т-ва відбудуться в суботу, 10.
жовтня, о год. 8. ввечері. Про-
симо ласкаво явитися і виріши-
ти задегні членські вкладки, а
Горожанський, предс.: Н. Ву-
рак, кас.: І. Струк, секр.

ПІКАГО, ІЛЛ. — Місячні
збори Вр. св. Петра і Павла,
від. 220, відбудуться в суботу,
10. жовтня, о год. 7:30 ввечері,
в парафіяльній залі 4950 South
Paulina St. Пригадуємо дожи-
нати виринати свої вкладки і ви-
сичні вкладки, бо можуть нара-
зяться на сусупендовина, як
різномірні членів мас зявля-
ються, що хотіли б вступити в
члени до У.Н.С.О.У. по проси-
мо привести на збори, а ми ра-
до їх випишем в члени. — Уряд.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні
збори Вр. св. Василія від. 364
відбудуться в неділю, 11. жовт-
ня, в У. Н. Домі (Іст сайд) під
ч. 3181, точно о год. 2. по пол.
Проситися членів до численної
участі в зборах. Буде ба-
гато важливих справ до вирі-
шення. Залегати пригадуємо
виринати свої вкладки. — Гр.
Кукіж, предс.; Ст. Крефт, кас.;
І. Крадчук, фін. секр.

ПІТТОНТ, МІШ. — Т-во Укр.
Нар. Союзу від. 292 подає до
відомо членам, що місячні збо-
ри відбудуться в неділю, 11.
жовтня, о год. 1:30 по пол., в
залі У. Н. Дому при 4655 Martin
& Michigan Ave. Довуючих чле-
нів нагадуємо виринати
залежності, щоб не наражувати
своїх на сусупенду. — В. Дідик,
предс.; П. Кізел, секр. М. Гу-
здяк, кас.

ЮНІЯ CEMENT & CONCRETE WORKERS
Local 18a
Залпрошує урядників і членів взяти участь
в похороні

бл. п. СЕМА НАЗАРА

бувшого керівника Юнії бизнесменів, який помер
в неділю, 4-го жовтня.

Тіло Покійного знаходиться в каплиці П. Я-
реми, 129 E. 7-ма вул., в Нью Йорку.

Похорон відбудеться в четвер, 8-го жовтня, о
год. 9:00 рано з каплиці до церкви св. Юрія, де
о год. 10-й відбудеться Служба Божа, а відтак
на кладовище Кальварію.

JOSEPH MORRIS, President
JOSEPH HESS, Secretary

РОЗШУКИ

Омелян Гр. ОЛІННИК просить
Дмитра ОЛІННИКА і Василя
БІЛИК з Галича — приїхати
до Міннеаполіс і заопікуватися
його майном. Omelan Hr. Oljnyk,
2612 Pillsbury — PL 2391 — Min-
neapolis, Minn.

АМЕРІДЖ, ПА. — Вр. св. Ва-
силія, від. 181 повідомляє про
свої місячні збори, що відбу-
дуться в суботу, 10. жовтня
в залі клубу 600 Glenwood
Ave. Напоминається всіх членів
бути присутніми на зборах, бу-
де обговорена справа бенкету
з нагоди 35-річчя існування
братства. — К. Кудрик, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Д. — Сестр.
Рож. Пр. Богородиці, від. 38
повідомляє членів, що місяч-
ні збори відбудуться в неділю,
11. жовтня, о год. 5. по пол., в
церковній залі. Просимо чле-
нів, прийти на означений час
бо маємо важні справи до вирі-
шення, також напоминається
дожних вирішити свої довги.
— Ю. Ліса, предс.; Х. Вілець-
ка, кас.; С. Гуцька, секр.

Посмертні Згадки

СЕМЕН НАЗАР, член та Гол-
ва Комітету Кооп. 204
відділу УНСОУ в Нью Йор-
ку, помер нагоду від удару
серця дня 4. жовтня 1953 р.
на 52 році життя. Залишив в
смерть: дружину Марію, ма-
тер Анастасію, брата Йосифа,
сестер Софію і Олену, дочку
Анну, сина Михайла та вну-
ка Степана. Покійний наро-
дився 15. вересня 1902 р. в
селі Струтин, золочівського
повіту в Західній Україні.
Похорон відбудеться в чет-
вер, 8. жовтня в год. 9. ранку
з похоронного заведення
П. Яреми до церкви св. Юрія
при 7. вулиці, а звідти на
цвинтар Кальварія. У помер-
шому відділ 204 втрачає зра-
кового урядника, Товариств-
о „Провіста“ довголітнього
предсідника, а українська
громада Нью Йорку нестимого
робітника на народній ниві.
— В. Н. П.

В. Гасій, секр.

ВАСИЛІЙ КОБИЛЯНСЬКИЙ,
довголітній член Вр. св. Пете-
ра і Павла від. 102 УНСО-
узу в Клівленді, О., помер
24. вересня 1953 р. в 63 р.
жизні. Покійний походив зі
села Слобідка Лісна, пов.
Коломия, Галичина. До Сою-
зу вступив 1926 р. Пошинив
у смерть дружину Анну, доч-
ку — Марію Стрб, Розалію
Кучник в 28. вересня з українсь-
кого греко-католическої церк-
ви св. Петра і Павла в 7. Тін-
ні останки поховано на укра-
їнському цвинтарі св. Петра і
Павла — Парма, Огайо.
— В. Н. П.

М. Бобечко, секр.

ТАТІЯНА Тарнавська — ДАН-
КІВСЬКА, члениця Т-ва ім.
Дм. Вітовського від. 375 У.
Н. Союзу у Філадельфії, ПА.
померла 1. жовтня 1953 р.
проживши 40 літ. Похорон
відбувся 5. жовтня з греко-
католическої церкви на парав.
цвинтар у Філадельфії. — В.
І. П.

В. О. Грималек, секр.

REAL ESTATE
BETHPAGE, L. I.

ELMHURST, L. I.
Нові муровані будинки саме
викінчені. Два 4½ кімнати а-
партаменти. Особливо велика сту-
діо-кімната, гараж, один блок
до всіх комунацій.
75-18 Woodside Ave., HA 4-8055
Також Model House відкритий
до оглядання.

BETHPAGE, L. I.
За \$11,000 чудовий дім — влас-
титель переїжджає. 7 кімнат.
Ділянка 80x80. Огорожа, Доїзд.
Вера і да. Забезпечення вікна.
Морсдж \$7,700. \$72 місячно.
Віля шкільн, залізничної стан-
ції і крамниць. Тел. LE. 9-7193.

FLUSHING
1-фамілійний білий дракман
оббитий дім, стоїть окремо.
Складається з 8 кімнат: 5 па-
лен, вітальні, ідальні, кухні, ко-
мори, лазні, ванни, окремої ви-
мивальні. Осклена веранда, ман-
сарт, двоавторний гараж. Шоп
на огородині, прикладді, тар-
на площа, отримання однією
мідиної рури, близько підземки
на вул. Main. Ціна з меблями
\$17,500, без меблів \$16,500.
FL. 3-6946

НА ПРОДАЖ
MISCL. — FOR SALE

На продаж
БАР-ГРІЛ і РЕАЛЬНІСТЬ
в Джерал Ситі.
Тижневий оборот 1,200, 80% з
бару. Продається з або без ре-
альностей, в які входять 8-кім-
натний дім та 3 площі (лоти).
За інформаціями звертатися:
DUCH
316 E. 84th St., New York, N. Y.
Tel. RE 4-7661

ОАЛЬОН КРАСН
„МАРИКА“
Щоденні години:
від 9. рано до
8. ввечір.
318 EAST 6th ST.
(Bet. 1st & 2nd Ave.)
NEW YORK 3, N. Y.
Telephone:
GRamercy 5-7244

Книжка й часопис — кайно-
обхідні речі в домі куль-
турної родини.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J. 6
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕВНИК
Обслуга чесна і найкраща
по ціні так низькій \$150
ік

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as
\$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕВНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦІ

Контрольована темпера-
тура. Модерна каплиця
до ужитку даром.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Хочете бачити чисту любов двох молодят, —
Хочете прочитати про те, як живуть люди в
пеклі, що його більшовики називають „раси“ —
Хочете знати, як совєтські ватажки б'ються за
здобуття серця гарної жінки, якій більшовики за-
мордували чоловіка —
Хочете знати, як люди почують у гробівцях,
рятуючись від НКВД —
Хочете побачити, як діє чорт, що замішався
між героїв роману —
Хочете бачити сильного духа народу, що бо-
реться проти поневолення —
Хочете простежити, як наворачється до прав-
ди душа, вихована в безбожжі, юнака?

Коли так, то читайте великий роман
ВАСИЛЯ БАРКИ

„РАЙ“
Ціна \$3.00.

Зомовляйте в книгарні
SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY 3, N. J.

Увага! Громадяни!

DUNLEY HAT SHOP
14 ST. MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул. між 2-3 Евено.)

мас на складі найбільший вибір фільцових КАПЕ-
ДЮХІВ власного виробу на осній і зим, найкращої
якості в найновіших фасонах і кольорах. — у нас
купити капелюхи прийнятно до перерібок.

Пригадуємо, що масмо відділ Мужеської Галатерії,